

En succesfuld faunapassage

Vejdirektoratet har indledt et samarbejde med Danmarks Jægerforbund for at undersøge faunapassagers virkning. En opgave var, om faunabroen ved Herningmotorvejen lever op til forventningen. Svaret er et klart ja.

Tekst og foto: Max Steinar

NATUR/VILDTPLEJE: Måske er det en overdrivelse at kalde den for en motorvej over motorvejen. Men at faunabroen – som Vejdirektoratet benævner faunapassagen – virker efter hensigten, er indiskutabelt. Det viser den undersøgelse, som Danmarks Jægerforbund på Vejdirektoratets anmodning har gennemført gennem hele 2015.

Passagen fører over Herningmotorvejen ca. en km øst for Danmarks længste dalbro på 730 meter hen over Funder Ådal. Via et termisk kamera ved faunabroens ud- og indmunding på nordsiden af motorvejen har passagen været døgnovervåget. I løbet af 2015 har ikke færre end i alt 3.509 pattedyr (eksklusive 15 hunde og 87 mennesker) benyttet passagen.

Heraf har der bl.a. været 1.138 rådyr, 69 dådyr og tre krondyr.

– Vi synes helt klart, at passagen har “bestået”, siger Niels Krogh Kri-

stensen, biolog fra Vejdirektoratets vejplan- og miljøafdeling, og fortsætter: – Vi kan se på tallene, at passagen har haft en indkøringsperiode, hvor dyrene har skullet vænne sig til at bruge den, men så er det også gået stærkt.

Bange for broen?

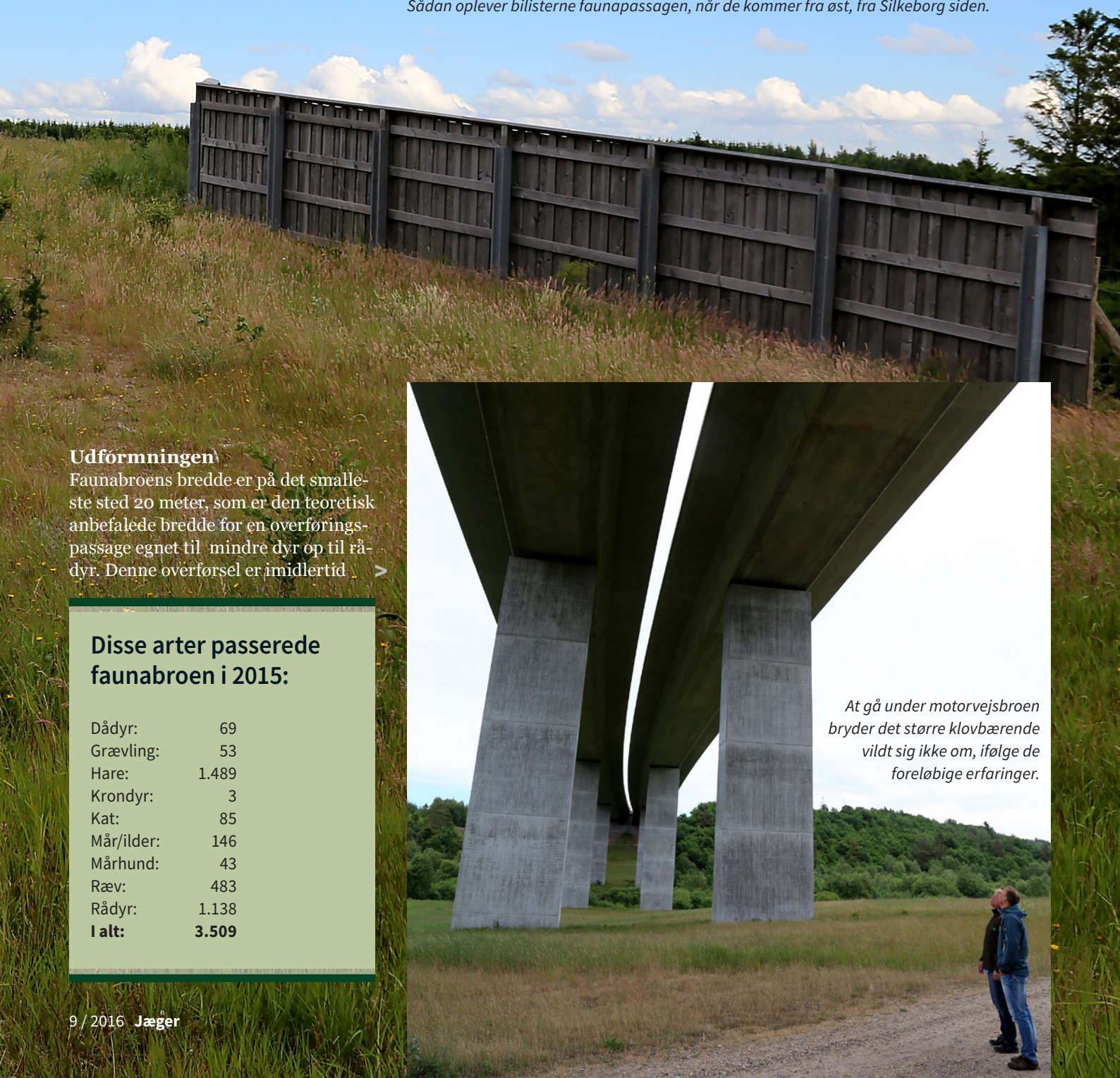
Til gengæld ser det helt anderledes ud for den brede passage under dalbroen, som også har været overvåget. Selv om der er 30 meter fra jordoverfladen og op til vejbanen, og 88 meter mellem de bærende søjler, er det meget mere sparsomt med færdsel af større hjortevildt under broen. Med flere kameraer har den største del af passagen mellem bropillerne været overvåget med termiske kameraer (udløses når et objekt, varmere end luften, passerer), og kameraerne har ikke registreret et eneste krondyr, kun et enkelt dådyr, men på årsbasis er al-

ligevel godt 1.100 mindre pattedyr passeret, heraf godt 500 rådyr. Det større hjortevildts beskedne brug af Funder Ådal kan undre, idet bestanden af krondyr umiddelbart syd for dalbroen ud fra hyppigheden af fod og fald er bedømt til cirka 30 individer.

Det er forskningsleder Carsten Riis Olesen fra Danmarks Jægerforbund, der har været ansvarlig for undersøgelsen. Han har den hypotese, at de mange indhegnede arealer med naturpleje samt sommerhusområder i den nordlige del af Funder Ådal har sin store andel i fraværet af de store hjortevildtarter: – Selv om både dådyr og krondyr kan passere kulturhegn, kreaturhegn og færehegn i op til 150 cm højde, så påvirker hegnene dyrenes bevægelser. Ganske vist springer voksne dyr nemt over 150 centimeter, men afkommet har problemer, og blandt andet derfor holder også de voksne dyr sig væk fra området, siger Carsten Riis Olesen.

Sådan oplever bilisterne faunapassagen, når de kommer fra øst, fra Silkeborg siden.

Udførmningen

Faunabroens bredde er på det smalleste sted 20 meter, som er den teoretisk anbefalede bredde for en overføringspassage egnet til mindre dyr op til rådyr. Denne overførsel er imidlertid >

Disse arter passerede faunabroen i 2015:

Dådyr:	69
Grævling:	53
Hare:	1.489
Krondyr:	3
Kat:	85
Mår/ilder:	146
Mårhund:	43
Ræv:	483
Rådyr:	1.138
I alt:	3.509

At gå under motorvejsbroen bryder det større klovbærende vildt sig ikke om, ifølge de foreløbige erfaringer.

Niels Krogh Kristensen, biolog fra Vejdirektoratets miljøafdeling (t.v.) og forskningsleder Carsten Riis Olesen, Danmarks Jægerforbund, har samarbejdet om at undersøge pattedyrs villighed til at gå enten under eller over motorvejen.

> speciel fordi Niels Krogh Kristensen har fået etableret en afskærmning på begge sider med et 240 cm højt og solidt træhegn, som effektivt holder trafikstøj og lys fra bilernes forlygter ude. Da pattedyrene hyppigst passerer om natten og er forbeholdne over for bilernes lyskegler, øger den effektive afskærmning chancen for, at dyrene benytter passagen. Desuden er der lavet ledelinjer over broen ved hjælp af grene og trærødder.

– Fra udenlandske erfaringer ved vi, at vi på den måde har givet gode vilkår,

Danmark laver en effektiv og meget grundig undersøgelse af, hvordan forskellige typer af faunapassager anvendes. Undersøgelserne foregår over et helt år bl.a. med termiske kameraer, og vi vil undersøge andre typer af faunapassager de kommende år på Silkeborgmotorvejen. Givetvis genanvende kameraerne herfra ved fremtidige byggerier af passager ved kommende motorveje som fx mellem Herning og Holstebro, forklarer Niels Krogh Kristensen, og supplerer: – Ja, faktisk bliver faunabroen ved Holstebromotor-

ikke kun for de større arter, men også for smådyr, der kan have brug for tryghed og skjul, når de skal over broen, forklarer Niels Krogh Kristensen.

At faunabroen har bevist sit værd betyder, at Vejdirektoratet har fundet en brugbar form fremover.

– Det er første gang, at vi her i

vejen mere end dobbelt så bred som ved Funder, altså 50 meter, som er den anbefalede bredde fra mindre dyr op til kronrydsstørrelse.

Hvorvidt Danmarks Jægerforbund også her og ved andre passager skal bistå med overvågning, er endnu ikke afklaret.

mst@jaegerne.dk

En genetisk livline

Motorvejen Herning-Aarhus åbner søndag den 11. september. Dermed er den store trekant mellem Herning, Aarhus og Silkeborg "lukket inde", og dermed ville der være en risiko for, at de forskellige vildtbestande, især de der udgøres af et beskedent antal individer (f.eks. de større hjortevildtarter), på lang sigt vil blive præget af indavl og dermed reducerede overlevelsesmuligheder. Men med de rette faunapassager reduceres denne risiko, idet blot nogle få dyrs færdsel på tværs om året kan være nok til at sikre en genetisk fornyelse.

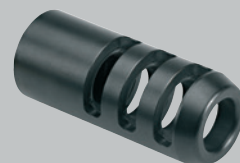

RX.HELIX EXPLORER

Syntetisk skæfte med gummibagkappe. Standardløb med sort receiver og drivjagtsigtemidler eller alternativt løb uden sigtemidler med gevind til mundingsbremse eller lyddæmper. Vægt 2,90 kg.

Vejl. pris fra kr. 23.995,-

Mundingsbremse
vejl. pris 1.599,-

MERKEL RX.HELIX EXPLORER - for dig der værdsætter en robust riffel med en lynhurtig repetering

Straight-pull system

Merkels revolutionerende videreudvikling af Mauser låsen, som tillader en direkte lige tilbage/frem repetering uden tidrøvende op/ned bevægelser. Dette lynhurtige system giver afgørende fordele i en kritisk situation.

Vekselløb

Skift af løb, og dermed kaliber, sker ganske hurtigt og med enkle greb. Bundstykkehovedet udtages nemt sammen med løbet, uden brug af værktøj. Hvis du f.eks. skifter fra Std. kaliber til Magnum kaliber.

Sikring

MERKEL RX.HELIX er forsynet med en letbetjent sikring øverst på kolbehalsen, og med et patenteret slagfjedersystem kan du altid være sikker på skudafgivelsen. Under transport kan du let fjerne bundstykkehovedet.

Kalibre

RX.HELIX fås i kaliber: 222 Rem. - 223 Rem. - 243 Win. - 308 Win. - 7x64 - 8x57js - 6,5x55 - 30-06 - 270 Win. - 9,3x62 - 300 WM - 7mm Rem. Mag.

Normark
DENMARK A/S

Find nærmeste forhandler på www.normark.dk

 RX.HELIX

MERKEL